

AVANDUSE VALLA KAJA

NR. 6 (42)

SIMUNA
RAAMATUKOOL
JUUNI

1999

23.juuni - Võidupüha

Tahaksin Avanduse rahvale eesotsas vallavalitsusega soovida südamest õnne ja kõike head võidupühaks!

Jaanilaupäeval 1919.a. hävitati Võnnu all Landeswehr ja Saksa Rauddiviis, vabaks said Eesti ja Läti. Võit ei tulnud kergelt. Olin 10-aastane poisike ja mäletan neid aegu, kui sugulased ja naabrid võtsid osa sellest sõjast. Eestlased olid täis viha orjastajate vastu, kes 700 aastat olid valitsenud eestlasi. Neil polnud inimõigusi, neid peeti alamtõuks, kes kõlbasid ainult töötegi jaoks mõisnikele. Nüüd plahvatas see viha täieliselt liikvele – ei aidanud vastaste moodne sõjatehnika ega sõjaväe suurus – eestlaste “viharul” hävitas kõik. Isegi meil poistel oli sarnane vaim – andke meile relv ja meie läheme ning hävitame igivana vaenlase.

Esimesin ühe rindevõitleja raamatut, mis ta kujutas päälle sõda. Vaenlase poolt oli tapetud pereema, talu põletatud, sest mees oli võitlemas nende vastu. Ainult 10-aastane poeg oli saanud põgenema. Isa tuli oma koju ja see, mis ta leidis, täitis teda vihaga. Ta võttis poja ja läks lõunarindele, et tasuda neile, kes olid hävitanud tema kodu ja tapnud naise. Üksuse ülem ei tahtnud poissi väeossa võtta, et liiga noor, kuid isa palvel jäi poiss sõdurite juurde. Poiss tõi sõduritele toitu, laskemoona ja muud, mida tarvis. Teda hakati kutsuma “kompaniipojaks”. Sakslastel oli hääd positsioon – nad hoidsid rindeosa kuulipilduja tule all. Mitmedki eestlased said haavata ja ühel pääletungil kakls võitlejat surma – üks nendest oli poisi isa. Võime ette kujutada poisi muret – ei ema ega isa – vaenlased olid nad surmanud. Mehed trööstisid poissi ja lubasid teda aidata. Mõne päeva möödudes oli poiss kadunud. Arvati, et läks endisesse kodusse. Ühel hommikul sündisid imelised lood

slaste pool – kostis kirumine ja seitse lasku. Segadust kasutasid ära eestlased ja tormasid päälle. Sakslased põgenesid, nende kuulipriits vaikus. Vallutati mäeahelik ja nüüd ilmnis midagi, mis võttis meestel pisarad silma – nende “kompaniipoeg” lamas sääil surnuna, tapetud sakslaste poolt. Ta taskus oli liiva ja ka käed olid liivased. Ta oli liiva visanud sakslaste kuulipildujale ja see vaikus. Kompaniitülem võttis poisi sülle ja kandis väeosa staabi juurde. Kangelane oli andnud oma elu, et tuua sellega võitu Eestile. Kui palju kangelastegusid tehti lõunarindel. Võit tuli, vabadus Eestile ja Lätile, aga see tuli läbi raskete kaotuste.

Peame kalliks neid võitlejaid, kes võitsid ning olgu meile kallid need, kes andsid oma elu. Sidugu mälestus meid nüüd 80.aastapäeval ja andku meile seda vaimu, mis oli nendel, kes tõid vabaduse. Olgu püha meile Eesti ja tema vabadus! Andku meile õnnistust ja ühtmeelt meie Looja ning sidugu meid meie trikoloor: sinine ja must ja valge, lehvi julgelt meie eel! Kindlad olgu sinu alged, ühtki sammu tagasi!

Ain Eenmaa

Sinna, kuhu su silmad ei kütüdi, on peidetud su saatus.

Seal, kuhu su käsi ei ulata, on sinu tulevik.

Raja ise oma tõde, elu ja õnn!

Väike-Maarja Gümnaasiumi lõpetavad 26.juunil Evelin Birnbaum, Merje Kiitsak, Eveliis Kähr, Kadri Rand, Risto Sirgmets, Tarmo Vahter.

Rakke Gümnaasiumi lõpetab 26.juunil Ene Hiitamm.

Rakvere Gümnaasiumi lõpetavad 26.juunil Koit Põldmaa, Mari Saar, Õnne Toots, Kristi Vahemaa.

Haapsalu Gümnaasiumi lõpetab 23.juunil Merle Randmets.

Rakvere Kutsekeskkooli lõpetavad 19.juunil Janika Keskküla, Heido Kõiv, Ardo Sepp.

Järeda Õppekeskuse lõpetab Maarja Jaaniste.

Põltsamaa Kodu- ja Põllutöökooli lõpetab 26.juunil Kristen Miller.

Simuna Põhikooli lõpetavad 19.juunil Taavi Aruvainu, Kadri Heinsalu, Anu Kivaste, Hanna Kruusamägi, Kristiina Luht, Helen Padu, Hardi Plottnik, Signe Pruul.

Simuna Põhikool on minu jaoks lõppenud, jäänud on vaid lõpetamine.

Peaaegu lahkuma koolist, kus olen käinud üheksa aastat. Paljudki koolikaaslased, vana kool, õpetajad – kõik see on nüüd ajalugu.

Siiski oli siin nii häid kui halbu aegu ning neist unustada ei taha peaaegu midagi.

Esimene klass jääb väga kaugele. Mäletan, kuidas suurtel poistel-tüdrukutel käest kinni hoidsime ja hiljem direktorilt “Aabitsa” saime.

Algklassides oli meie klassijuhataja Siiri Hiiesalu, kes oli täitsa normaalne õps ja nagu õpsid ikka püüdis meile tarkust sisse ajada.

Koolis kipub ikka nii olema, et poisid on ulakamad kui tüdrukud. Nii oli ka meie klassis. Poisid võtsid tüdrukutelt asju ära, segasid meid, kui me mängida tahtsime; mõnigi neist on ka nurgas seisnud.

Ekskursioonidest oli lõbusaim see, kuhu me pidime jääma kaheks päevaks. Me ei maganud öösel üldse (õps oli väga unine, ta ei saanud vist ise ka magada).

Ma loodan, et kõik õpetajad meenutavad meid siiski hea sõnaga.

Hanna Kruusamägi

Nad olid algusest peale väike klass, kuigi seltskond oli vahelduv – kes jäi istuma, kes vahetas elukohta. Põhituumik on jäänud. Toredad lapsed olid. Tüdrukud on tublid, poisid oli vähe ja need ka vaiksed. Nad olid positiivse ellusuhtumisega, teotahtlised. Kui nad olid 4.klassis, ostsime oma maja ja siis käisid nad terve klassiga meil soolaleival.

Siiri Hiiesalu

Nad oli esimesed, kes hakkasid 3.klassis inglise keelt õppima. Olin just poisiga 3 aastat kodus olnud. Ja kui ma siis neid kaks aastat olin õpetanud, teadsin ma, et just seda klassi tahan omale. Just nende heade ja usinate tüdrukute pärast. See oli esimene kord, kui ma nii väikseid õpetasin, õpik oli lätikeelne, ühegi eestikeelse sõnata. Raske oli, aga nad olid nii armsad. Ja siis saingi nad omale. Nüüd on nad suureks saanud ja ma ei taha, et nad lõpetaksid. Alles on jäänud ainult head, umbes nii, nagu me alustasime. Raske aeg oli 6.-7.klass. Aga ma pole nendega kunagi riielnud. Pahane olnud vahel küll ja solvunud ka. Igasuguseid päevi on olnud – häid ja halbu – nagu ikka.

Liina Saar

Lasteaia lõpetasid Mari-Ann Kundla, Johannes Linroos, Kristjan Läll, Allan Ploom.

SAAGE TUTTAVAKS - MARGOT UIG

Minu nimi on Margot Uig, olen 25-aastane ja töötan Simunas pereõena viiendat kuud, nii et paljude inimestega olen juba kokku puutunud.

Elan Väike-Maarjas, olen vabaabieline ja meie peres kasvab 3-aastane poeg.

Pärit olen Jõgevamaalt, lõpetasin keskkooli 1992.aastal ja astusin Tartu Meditsiinikooli, mille lõpetasin selle aasta jaanuaris. Vahepeal olin kolm aastat lapsega kodus.

Miks ma valisin just õe kutse? Mulle meeldib töötada inimestega, suhelda. Ma ei ole kunagi ennast ette kujutanud teises ametis. Ma ei ole karjääriinimene, minu jaoks on väga tähtsad perekond ja kodu ning õe töö kõrvalt jääb aega ka nende pühendumiseks. Kuna tervis on kogu elu alus, siis annab õe kutse kõik teadmised ja oskused, kuidas seda säilitada ja taastada.

Miks soovisin töötada pereõena? Kuna avanes selline hea võimalus, siis mõtlesin, et miks mitte. Pereõe töös on palju eeliseid: töötamine kindla inimeste rühmaga, mitte ainult haigetega ning mitmekülgne töö – puutun kokku paljude erinevate haigete ja nende probleemidega, mis annab juurde palju kogemusi.

Pean ennast optimistlikuks inimeseks, püüan leida igas olukorras midagi positiivset. Vihastan väga harva ning pikka viha ei pea. Inimestes hindan otsekohesust ja

VOLIKOGU 31.05.99.:

- ♦ vallavalitsus vastas revisjonikomisjoni aktile
- ♦ kinnitati Avanduse vallavara eeskiri
- ♦ otsustati taotleda laenu 400 000.- krooni Avanduse mõisa renoveerimiseks
- ♦ otsustati lükata tagasi Väike-Maarja Vallavolikogu otsus
- ♦ määrati majanduslike huvide deklaratsioonide hoidja ja nende avalikustamise väljaanne
- ♦ lubati puhkusele vallavanem Jüri Aavik 05.-18.07.99.a.

- ♦ otsustati lubada vallavanemal kasutada puhkuse ajal ametiautot
- ♦ arutati Hans Kruusamägi pöördumist ja otsustati esitada nõudmised Riigikogule ja valitsusele meetmete rakendamiseks maaelu kriisist väljatoomiseks

VALLAVALITSUS 26.05.99.:

- otsustati teha volikogule ettepanek laenu taotlemiseks
- nõustuti Simuna alevikus Uus tn. 2 0,17 ha suuruse maa

positiivset ellusuhtumist. Oma töös annavad jõudu elurõõmsad ja energilised inimesed.

Mulle meeldib palju liikuda, sest liikumine on tervise alus.

Plaanis on järgmisel aastal minna õppima Tartu Meditsiinikooli – pereõeks spetsialiseerumiskursustele, et teha oma tööd veelgi paremini.

Pereõe ülesandeks ei ole olla ainult perearsti abiline, oma probleemidega võib julgesti ka minu poole pöörduda.

Ilusat suve! Kohtumiseni!

- ostueesõigusega erastamisega hoone omanik Helgi Veskiltille
- nõustuti Simuna alevikus Rak. mnt.13 0,56 ha suuruse maa ostueesõigusega erastamisega kaasomandisse hoone omanikele Ada Everile ja Mait Everile
- tagastati Selma Vaarikule 37,45 ha suurune maa Kärü külas Luhe maaomandi taastamiseks
- eraldada Avanduse valla reservfondist 15 000.- krooni Pedja jõe heakorraprojekti finantseerimiseks

NOORSOOPOLITSEI TULETAB MEELDE

Kuna saagenud on korrariikumised alaealiste (s.o. alla 18.a.) poolt, siis paneme lastevanematele südamele, et hoidke ennast kursis oma laste käimiste ja tegemistega. Alaealiste poolt sooritatud õiguserikkumiste eest kannavad vastutust ka nende vanemad, kellele on õigus HÕS §153 alusel määrata rahatrahv kuni 4100.- krooni.

Samuti tahaks meelde tuletada, et jalgrattaga võib sõita sõiduteel alates 10.eluaastast ning 10-15.-aastastel peab olema sõiduteel sõites kaasas jalgratturi juhitunnistus. Alla 10-aastased võivad sõita õuealadel või kõnniteel nii, et nad ei takista jalakäijate liikumist.

Kahjuks on elu näidanud, et jaanipäeva pidustustel tarvitavad alaealised ohtralt alkohoolseid jooke. Siinkohal toon ära karistusmäärad, mida on võimalik kohaldada rikkujate suhtes. Ehk panevad need trahvisummad mõtlema nii mõnegi alaealise või täiskasvanu, kes soodustab alaealiste alkoholi tarbimist.

1. Müüjat, kes müüb alaealisele alkoholi või tubakatooteid, saab karistada HÕS §132 alusel kuni 8200.- krooni suuruse rahatrahviga.
2. Alaealist, kes tarvitab alkoholi või tubakatooteid, saab karistada HÕS §142 alusel kuni 2050.- krooni suuruse rahatrahviga.
3. Isikut, kes ostab alaealisele alkoholi, saab karistada HÕS §152 alusel kuni 2050.- krooni suuruse rahatrahviga.

Kallid lapsevanemad, ärge süüdistage oma laste õiguserikkumistes sõpru, õpetajaid ega politseid! Teie lapse kasvatamine on teie enda otsene kohus!

Ohutut ja turvalist suve!

Lääne-Viru Politseiprefektuuri noorsoopolitsei talituse vaneminspektor

Merle Kiigemaa

POLITSEIKROONIKA

Maikuus on Väike-Maarja politseijaoskonna töötajate poolt koostatud haldusõiguserikkumise protokollid järgmistele Avanduse valla kodanikele:

Rein Urva – koostati protokollid 20.05 ja 22.05. rahu rikkumise eest eluruumides

Enn Martõnov – koostati protokoll 20.05. lapse kasvatamise kohustuse täitmata jätmise eest

25.05. algatati kriminaalasi seoses vargusega Simunas Pargi 13 asuva maja keldrist, kust varastati elektridrell, suhkrut ja hoidiseid. Süüdlane on kindlaks tehtud.

Suur tänu Lembit Porgasaarele, kes ainsana võttis kuulda toimetaja abipalvet. Meie omakorda võtsime kuulda tema ettepanekuid ja hakkama nüüdsest avaldama politseikroonikat.

Toimetaja Kai Tamm

LAAGRISUVI

Et kõik ausalt ära rääkida tuleb alustada sellest, et sotsiaalpedagoogiks õppival Evel oli vaja praktikakohta. Ja Monika oli see, kes pakkus välja laagrimõtte. Nii saigi pall veerema pandud. Ja 2.juunil oodati kõiki 6-14-aastaseid lapsi laagrisse. "Oh, me arvasime, et hea kui kümme tuld tuleb, aga tuli kakskümmend kolm! Kõik ei mahtunud laudade taha ära", ütleb Eve. Pea kõik jäidki kohal käima. Noorim laagrilistest oli nelja- ja vanim kolmeteistkümmne aastane. "Kartsin tegelikult, et tulevad teismelised ja ma ei saa hakkama. Aga kõik kuulasid mind ilusti. Väikseid oli palju, just selliseid lasteaiaealisi 5-6-aastaseid. Aga kümne pisikesse järgi on raske joosta". Joostud sai. Ja igasuguseid huvitavaid asju tehtud ka. "Algul sai lubada, et mängime palju. Tegelikult joonistasime kõige rohkem. Suuri mängud ei huvitanud, väikesed oleks mänginud, aga nemad ei saanud neist hästi aru. Koolis oleksime võinud parema ettevalmistuse saada", arvab Eve. Lapsed räägivad õhinal, mida ja kuidas nad joonistasid. "Hästi vahva oli see, kui hõõrusime rasvakriitidega paberi peale ja siis sulatasime neid", ütleb Egert. Agurile meeldis see, kui kriitidega asfaldile joonistada sai Kolmapäeval tehti kuivainetest pilti. "Pärast oli terve klass kruupe täis", naerab Eve. Kasutada sai tatart, mannat, makarone... Joonistamiseks kulusid ära tapeedirullid ja Eve pidi kodunt paberit juurde tassima. Ja vildikaid tuli mitu päeva tuua. Ühiselt valiti välja pildid, mis pannakse rahvamaja näitusele. Kaks laagrilehte sai ka valmis, sinna joonistati-kirjutati kõigest, mis laagris tehti. "Ükskord joonistasime kaisuloomi, Eve andis meile loomad", ütleb Kätlin. "Ja hambaharjaga tegime pilti. Lõikasime šabloonid ja siis hambaharjaga värvatasime värvi", meenutab Helen. Tegelikult pidi Eve šabloonid tegema, aga ta tunnistab, et kuna ta ei ole hea joonistaja, siis tegid lapsed endale ise šabloonid. "Väikesed lõikasid endale näiteks südamekesi välja". Tühjadest WC-paberi rullidest tehti pliiaitsitopse. "Hakkasin väikestele kaasa andma kirju, mida kaasa võtta, sest ise kõike ei jõudnud tuua", meenutab Eve. "Kõige vahvam oli soolataignast asjade tegemine", arvab Janar. Helen räägib täpsemalt, et tuleb võtta hästi palju soola ja jahu (pooleks, täpsustab Eve) ning segada veega tainaks. Sellest saab siis igasuguseid kujusid voolida. "Pärast värvisime ära ka", lisab Helen. Tiina ja Agur kiidavad matka. Käidi turbarabas piknikul. "Me ei teadnud, kuhu läheme ja paljud olid lahtiste kingadega", naerab Helen. Eve vabandab, et kui Monika turbarappa mineku välja pakkus, ei saanud ta enam lapsi kätte. "Aga suuremad hoidsid väikestel käest kinni ja hoolitsesid nende eest". "Ja Monika oli rattaga, et kui midagi peaks juhtuma, siis saab ruttu abi", lisab Helen. Vahva oli, kinnitavad kõik. Rabas pandi tekk maha ja peeti piknikku. Kaua ei saanud olla, päike hakkas liiga hästi peale. Ja mesilased tüütasid, ütlevad poisid. "Pärast joonistasime, mida keegi nägi. Isegi autot joonistati, kuigi seda me ei näinud", võtab Eve matkajutu kokku. "Joonistame ja mängime ja kui õpetaja tahab, siis tantsime", ütleb Allan.

Tantsimisest siiski asja ei saanud. Meile ei meeldi tantsida, rahvatants ka ei meeldi, ütlevad poisid. "Me hirmutasime selle tantsuga kõik ära, järgmine kord enam ei tuldudki", naerab Helen. Koos Evega jutustavad nad esimesest proovist, kui mindi õue tantsima. "Aga keegi ei oelnud meile, et eksam on. Meile mängisid "Seelikukütid" kõvasti akna all ja teised pidid eesti keele eksamit tegema. Läksime siis Eve aeda tantsima". Helen kahetseb, et tantsimine ära jäi – siis oleksid nad laagris kauem käinud ja jaanipäeval esinenud. Agur ja Janar arvavad, et selline laager võiks olla terve suve, nemad käiksid küll. "Aga Eve ütles, et ideed saavad otsa, et kui meie mõtteid anname, siis võiks ju edasi teha." Eve ütleb ise ka, et lõpuks saavad mõtted otsa ja palju, mis õpitud, ei sobi nii väikestele – näiteks jõupaberist punumine. Einar ja Taavi arvavad, et neile meeldis kohe kõik. Allar kiidab seda, et sai palju mängida, Ly lisab, et joonistada ja laulda oli ka tore. Meie jutuaamine oli päev enne laagrilõppu. Lapsed ootasid lõpupidu, mis pidi olema "nagu klassiõhtu". Igaüks võtab midagi kaasa ja siis tantsitakse makimuusika järgi ja mängitakse. Rahul olid kõik. Eve lootis, et järgmisel suvel leidub keegi, kes tema algatuse üle võtab ja lapsed taas laagrisse kutsub.

22.juunil
Simuna rahvamaja juures
JAAANIÕHTU

kell 19.00 võistlusmängud lastele
kell 20.00 mängud täiskasvanutele

- ❖ näidis-tänavakorvpall
- ❖ viskevõistlus
- ❖ rahvastepall Simuna-Käru
- ❖ õlle võistujoomine
- ❖ sangpomm
- ❖ saapaviskamise võistlus

Tantsuks ansambel "Kuss"
Avatud rahvamaja baar
Oodatud kõik šašlõki- ja muud müüjad!
Info tel. 37 217

24.juunil kell 19.00
Käru
KODUKANDIPÄEV ja JAAANITULI

Kõik osavõtjad on oodatud kogunema Käru küla aastapäeva-kivi juurde (töökoja ees),
et alustada Rakvere saksofonikvarteti saatel rongkäiguga rahvamaja juurde

Käru rahvamaja juures:

- ❖ avamine
- ❖ kontsert – esinevad kodukandi suured ja väikesed
- ❖ tule süütamine
- ❖ tantsumuusikat igale maitsele ansambli "Lihtne viis"
- ❖ murumängud suurtele ja väikestele
- ❖ õhtujuht teeb olemise huvitavaks
- ❖ Käru kauplus avatud (müügil šašlõkk)

Simuna Kihelkonna Muinsuskaitse Selts kutsub kõiki
23.juunil kell 13.00
Simunasse
PIDUPÄEVA PIKNIKULE
tähistamiseks Vabadussõja ausamba taastamise 10.aastapäeva
* kontsert-jumalateenistus * võta kaasa oma piknikukorv

Rakke Vallavalitsuse hoones Simuna tee 10
töötab baar-kohvik "ANRA"
E - K 11.00-20.00 N - L 11.00 - 03.00
Pühapäev reserveerimiseks
Katame Teile peolaua igaks sünnimuseks.
Helista meile tel. 91 231, 25049946

Ootame külalisi!